

UCHWAŁA NR V/39/19
RADY GMINY SIEMKOWICE

z dnia 28 lutego 2019 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 rok

Na podstawie art. 41 ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U z 2018 r. poz. 2137, zm.: Dz. U. z 2018 r. poz. 2244, M.P. z 2019 r. poz. 141) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 994, zm.: Dz. U. z 2018 r. poz. 1000, poz. 1349, poz. 1432, poz. 2500) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się na 2019 rok Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Siemkowice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu.

Przewodniczący Rady Gminy

Waldemar Moryń

Załącznik nr 1

do uchwały Nr V/39/19

Rady Gminy Siemkowice

z dnia 28 lutego 2019 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE SIEMKOWICE NA ROK 2019

WSTĘP

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. nakłada na gminę obowiązek prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, jako zadania własnego gminy, które obejmuje następujące przedsięwzięcia:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej i prawnej, a szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych;
4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
6. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie integracji społecznej.

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych jest ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 z późn. zm.). Zgodnie z art. 41 ww. ustawy „prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin” i realizowane jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2019 jest kontynuacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2018 rok.

ROZDZIAŁ I

DIAGNOZA STANU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA TERENIE GMINY SIEMKOWICE

Alkohol jest jedną z najpopularniejszych substancji psychoaktywnych, a jego nadużywanie może prowadzić do wystąpienia wielu negatywnych skutków zdrowotnych. Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) alkohol jest jednym z największych czynników ryzyka dla zdrowia populacji, większe ryzyko stanowi tylko palenie tytoniu i nadciśnienie tętnicze. Ze spożywaniem alkoholu związek ma ponad 60 rodzajów chorób i urazów.¹ Z

¹ Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Szkody zdrowotne, <http://www.parpa.pl>

nadużywaniem alkoholu powiązane są m.in. problemy przemocy w rodzinie, ubóstwo i wykluczenie społeczne. Ponieważ problem staje się poważny i szybko przybiera na sile należy promować prawidłowe wzorce i postawy.

Na przełomie 5 ostatnich lat (2014-2018) do Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Siemkowicach wpłynęło 88 wniosków o leczenie odwykowe wobec osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny. Przeprowadzono 41 rozmowy motywujące. Złożono 5 wniosków o leczenie odwykowe.

Stan bezpieczeństwa na terenie gminy

Bezpieczeństwo stanowi nieodłączny element funkcjonowania społeczności lokalnych, wyraża się ono w zaspokojeniu podstawowych jego potrzeb w tym potrzeby bycia bezpiecznym w sensie podmiotowym jak i przedmiotowym. Szczególne zadania w tym obszarze pełni samorząd terytorialny, którego zasadniczym celem jest między innymi zapewnianie bezpieczeństwa na swoim obszarze działania. Poczucie bezpieczeństwa mieszkańców danej jednostki terytorialnej jest jednym z czynników rozwojowych i zarazem jej atrakcyjności. z kolei brak zaspokojenia potrzeby bezpieczeństwa odczuwany przez mieszkańców i przedsiębiorców, to główny powód ich odpływu.

Negatywne zdarzenia zarejestrowane przez Komisariat Policji w Działoszynie – w Gminie Siemkowice mające związek ze spożywaniem alkoholu w latach 2014-2017

1. Liczba interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu:

Liczba interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu w roku:	2014 rok	2015 rok	2016 rok
Prowadzenie pojazdów na drodze publicznej w stanie nietrzeźwości	4	2	1
Prowadzenie pojazdów na drodze publicznej po spożyciu alkoholu	0	0	0
Zakłócanie porządku publicznego	50	48	69
Podejmowanie czynności zawodowych pod wpływem alkoholu	0	0	0
Liczba wypadków pod wpływem alkoholu	0	0	0

Przestępstwa popełnione przez nieletnich pod wpływem środków odurzających	0	0	0
Osoby zatrzymane do wytrzeźwienia ogółem	8	12	14
Osoby nieletnie zatrzymane do wytrzeźwienia	0	0	0

2. Przestępstwa na terenie gminy Siemkowice:

Przestępstwa na terenie gminy	2014 rok	2015 rok	2016 rok	2017 rok
kradzież z włamaniem	1	2	5	5
fizyczne i psychiczne znęcanie się nad rodziną	4	4	1	2
pobicie	0	0	0	0
uszkodzenie mienia	0	1	0	0
kradzież pieniędzy wraz z dokumentami	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych
kradzież mienia	0	2	0	4

inne (uszkodzenie ciała)	0	0	2	1
--------------------------	---	---	---	---

3. Liczba zdarzeń związanych z przemocą w rodzinie na terenie gminy Siemkowice.

Liczba zdarzeń związanych z przemocą w rodzinie	2014 rok	2015 rok	2016 rok	2017 rok
Liczba interwencji związanych przemocą w rodzinie	6	10	16	1
Liczba ofiar przemocy w rodzinie (ogółem), w tym:				
Kobiety	5	9	12	1
Mężczyźni	0	0	1	0
Małoletni do 13 r.ż.	6	7	9	0
Nieletni w przedziale 13-18 lat	0	0	0	1
Liczba sprawców przemocy domowej (ogółem), w tym:	5	10	15	2
Kobiety	0	0	1	0
Mężczyźni	5	10	15	1
Nieletni	0	0	0	1
Liczba sprawców przemocy w rodzinie pod wpływem alkoholu (ogółem), w tym:	5	10	16	2
Kobiety	0	0	0	0
Mężczyźni	5	10	15	1

Nieletni	0	0	0	1
Liczba dzieci obecnych podczas interwencji	8	12	14	1

4. W związku z procedurą „Niebieskie Karty”

- 2014 wszczęcie 5 procedur
- 2015 wszczęcie 10 procedur
- 2016 wszczęcie 16 procedur
- 2017 wszczęcie 2 procedur

Powyższe dane dotyczące interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu zarejestrowanych przez Komisariat Policji wskazują, iż odnotowano spadek prowadzenia pojazdów na drodze publicznej w stanie nietrzeźwości. Niestety stanowczo wzrosła liczba interwencji związanych z zakłócaniem porządku publicznego. Odnotowano też wzrost ogólnej liczby osób zatrzymanych do wytrzeźwienia. w przypadku danych dotyczących przestępstw na terenie gminy Siemkowice odnotowano wzrost liczby przestępstw jak kradzież z włamaniem czy kradzież mienia. Natomiast na przestrzeni lat 2014-2017 spadła liczba przestępstw dotycząca fizycznego i psychicznego znęcania się nad rodziną. w 2016 roku była ona najniższa, rok później nieco wzrosła. Dobrym sygnałem jest spory spadek liczby interwencji związanych z przemocą w rodzinie.

Zachowania ryzykowne dzieci i młodzieży

Na przełomie stycznia i lutego 2018 roku na terenie gminy Siemkowice przeprowadzono badania diagnozujące m. in. skalę zjawiska spożywania alkoholu, wśród uczniów szkół podstawowych i klas gimnazjalnych. Łącznie przebadano 202 respondentów. W badaniu wzięło udział 85 uczniów klas V i VI szkół podstawowych z terenu gminy Siemkowice - wśród badanych było 43 chłopców i 42 dziewcząt oraz klasy VII szkoły podstawowej, klasy II i III oddziałów gimnazjalnych – W badaniu wzięło udział 117 uczniów wśród których było 62 chłopców i 55 dziewcząt. Badania wśród uczniów prowadzone były za pomocą anonimowej ankiety internetowej.

Wśród uczniów klas V i VI szkół podstawowych z terenu gminy Siemkowice pierwszy kontakt z alkoholem deklaruje 7,06% uczniów. Było to 4,76% dziewcząt oraz 9,3% chłopców. Pozostali badani – 92,94% przyznają, że nie pili jeszcze alkoholu.

W kolejnym pytaniu chciano dowiedzieć się, czy biorący udział w badaniu uczniowie znają w swoim otoczeniu osoby poniżej 18 roku życia, które sięgają po alkohol. 23,52% badanych uczniów przyznała, że zna takie osoby. Było to 25,58% chłopców oraz 21,43% dziewcząt spośród wszystkich ankietowanych. Pozostałych 76,47% badanych deklaruje brak takich znajomości.

Zdecydowana większość badanych uczniów klas V i VI szkół podstawowych uważa alkohol za towar trudno dostępny. 47,06% ankietowanych jest zdania, że kupno alkoholu jest bardzo trudne, wręcz niemożliwe. 17,65% twierdzi, że zakup alkoholu jest raczej trudny, dlatego nie warto nawet podejmować wysiłku. 5,88% uważa, iż jest to trudne zadanie i wymaga znajomości. 7,06% deklaruje, że zakup alkoholu jest raczej łatwy i nie wymaga dużego wysiłku i znajomości, a 10,59% badanych twierdzi, że właściwie każdy może swobodnie nabyć napoje alkoholowe. Pozostałe 11,76% odpowiedziało, że nie wie, i się tym nie interesuje.

W badaniach nie zabrakło też pytania o znajomość konsekwencji zdrowotnych picia alkoholu. 30,59% uczniów deklaruje, iż posiada ogólną wiedzę na temat skutków picia, a 50,59% twierdzi, że potrafi powiedzieć, jaki wpływ ma picie na poszczególne funkcje organizmu. Niemniej jednak 18,82% (w tym 16,67% dziewcząt oraz 20,93% chłopców) przyznaje, że nie zna zdrowotnych konsekwencji picia alkoholu.

Powyższa analiza dotycząca spożywania alkoholu pozwala stwierdzić, iż badani nie mają w większości styczności z napojami wysokokowymi. Do odbycia inicjacji alkoholowej przyznało się niecałe 8% uczniów – warto dodać, że byli to częściej chłopcy niż dziewczęta. Należy zaznaczyć, że ponad 23% uczniów przyznała, że zna osoby niepełnoletnie, które sięgają po tego typu używki, choć dostęp do alkoholu w opinii badanych najczęściej jest bardzo trudny, prawie niemożliwy. Co więcej, nieco ponad 81% ankietowanych przyznaje, że zna ogólne bądź szczegółowe skutki spożywania alkoholu.

Poziom nadużywania alkoholu wśród dzieci i młodzieży w Polsce daje powód do niepokoju. Badania CBOS na 2013 rok pokazują, że napoje alkoholowe to najbardziej rozpowszechniona substancja psychoaktywna wśród młodzieży. Najczęściej młodzi ludzie sięgają po piwo. Choć martwiącym jest odsetek uczniów sięgających po wódkę, od 2010 roku diametralnie wzrósł (o 7 punktów procentowych).² Co więcej, badania przedstawiają, iż próbę picia ma za sobą blisko 84% gimnazjalistów klas trzecich. Dane statystyczne dotyczące spożywania napojów alkoholowych przez młodzież gminy Siemkowice przedstawiają się następująco.

Gdy zapytano uczniów, czy i kiedy zdarzyło im się po raz pierwszy wypić napój alkoholowy, 54,70% (w tym 60% dziewczyn oraz 50% chłopców) odpowiedziało, że taka sytuacja nie miała jeszcze miejsca. Spośród 53 ankietowanych mających za sobą inicjację alkoholową, 11,11% wskazało wiek 11 lat jako jej początek. Wiek 12 lat wskazało 3,42% respondentów. 13 lat to początek pierwszych inicjacji alkoholowych dla 10,26% uczniów. 9,40% podaje wiek 14 lat i tyle samo procent wiek 15 lat. 1,71% ankietowanych deklaruje, że moment rozpoczęcia owej inicjacji przypada na wiek 16 lat. Biorąc pod uwagę płeć respondenta, dziewczęta podają wiek 15 lat jako najczęstszy moment rozpoczęcia takiej inicjacji. w przypadku chłopców jest to wiek 11 lat.

Zadając pytanie uczniom VII klasy szkoły podstawowej oraz II i III klasy oddziałów gimnazjalnych na terenie gminy Siemkowice, mającym już za sobą inicjację alkoholową, o okoliczności pierwszej próby jego spożywania, 33,96% z nich odpowiedziało, że miała ona miejsce na wakacjach. 52,83% badanych uczniów podało inne miejsce na przykład podczas wesela, imprezy u kolegi czy zabawy sylwestrowej. 11,32% badanych zadeklarowało, że sięgnęło po alkohol na dyskotecę czy w pubie, a 1,89% - jedna osoba deklaruje, że pierwszy raz piła podczas wagarów. Spośród tych, którzy pili już alkohol, 66,04% wskazuje, iż do „pierwszego razu” nikt ich nie namawiał, a alkohol pili z własnej inicjatywy. Pozostałe 33,96% (w tym 27,27% dziewcząt oraz 38,71% chłopców) pierwszy raz alkoholu spróbowało za namową osób trzecich.

Jak wskazują wyniki badań, młodzi ludzie piją alkohol raczej okazjonalnie. Uczniowie mający za sobą inicjację alkoholową przyznają, że był to w większości jednorazowy wyskok – 43,40%. Kilka razy w roku deklaruje spożycie alkoholu 35,85% pijących uczniów, natomiast kilka razy w miesiącu – 9,43% ankietowanych. 5,66 % deklaruje, iż spożywa napoje alkoholowe kilka razy w tygodniu i tyle samo procent codziennie/prawie codziennie. Uczniowie, którzy mają za sobą inicjację alkoholową odpowiadali także na pytanie dla czego po niego sięgnęli. Ponad połowa – 52,83% zadeklarowało, iż tym powodem jest towarzystwo, kolejne 32,08% odpowiedziało, że impreza, jak na przykład sylwester czy domówka. 9,43% uważa, że odpowiada za to zły nastrój, a 5,66% uważa, iż jest to przyzwyczajenie.

Młodzież także i tu wysoko ocenia swoją wiedzę na temat zdrowotnych konsekwencji picia alkoholu. 42,74% uczniów posiada wysoką wiedzę na temat skutków picia, a 43,59% deklaruje, że potrafi powiedzieć, jaki wpływ ma picie na poszczególne funkcje organizmu. Pozostałe 13,68% uczniów przyznaje, że nie zna zdrowotnych konsekwencji picia alkoholu.

² CBOS, Młodzież 2013, 2014r.

Spora część młodych ludzi jest zdania, że alkohol nie jest łatwym towarem tak bardzo trudno dostępnym, a odpowiednie znajomości ułatwiają jego zdobycie. Dla 15,09% uczniów kupno alkoholu jest bardzo trudne, wręcz niemożliwe. 11,32% twierdzi, że zakup alkoholu jest raczej trudny stąd nie warto nawet podejmować wysiłku. 22,64% uważa, iż jest to trudne zadanie i wymaga znajomości. 28,30% uważa, że zakup alkoholu jest raczej łatwy i właściwie każdy może kupić, a 22,64% badanych twierdzi wręcz, że zakup alkoholu jest bardzo łatwy i nie wymaga żadnego wysiłku. Co więcej, 66,67% badanych jest zdania, że alkohol nie pomaga w sytuacji kryzysowej. Kolejne 19,66% nie ma zdania w tym temacie, a 7,69% uzależnia to od sytuacji. Pozostałe 5,98% zadeklarowało, iż alkohol to pomocnik w sytuacjach kryzysowych.

Analiza danych dotyczących spożywania napojów alkoholowych przez uczniów, pokazuje, iż próbę spożywania alkoholu ma za sobą ponad 46% badanych, a czas wakacyjny jest momentem najbardziej sprzyjającym takim inicjacja alkoholowym. W uznaniu badanych spożycie napojów procentowych miało najczęściej charakter incydentalny, jednorazowy, a towarzystwo miało największy wpływ na sięgnięcie po niego. Warto dodać, że rozpoczęcie inicjacji alkoholowej nastąpiło wcześniej u chłopców i to oni częściej przyznają, że napili się go za namową osób trzecich.

Otrzymane wyniki w powyższej diagnozie obrazują tendencję, iż wzrasta możliwość dostępu do używek jakim jest m.in. alkohol. Co więcej naprawdę wielu uczniów ma problem z asertywnością i swój pierwszy napój alkoholowy wypilo po namowie osób trzecich. Otrzymane dane pozwoliły na zobrazowanie problemu, iż takie znajomości poszerzają się wraz z wiekiem badanych. Należy zatem rozmawiać z uczniami o asertywności i o różnych technikach odmowy w przypadku, gdy ktoś proponuje im jakąś używkę. Niepokojący jest wynik, iż dostęp do tego typu substancji psychoaktywnych badani oceniali najczęściej jako raczej łatwy. Choć istotnym jest wynik, iż ponad 86% respondentów deklaruje znajomość konsekwencji jakie niesie za sobą spożywanie napojów alkoholowych.

W trakcie realizacji badań diagnozujących w grupie badawczej znalazło się również 100 dorosłych mieszkańców z terenu Gminy Siemkowice – 73 kobiety i 27 mężczyzn. w zakresie oceny poziomu rozpowszechniania zjawiska picia alkoholu w środowisku lokalnym, mieszkańcy Gminy Siemkowice skłaniają się ku stwierdzeniu, iż spożycie alkoholu na przestrzeni ostatnich lat jest zdecydowanie mniejsze. Takiego zdania jest aż 85% badanych. Pozostałe 15% uważa, że widok osób pijących alkohol w miejscach publicznych jest częstszym zjawiskiem. Co więcej wszyscy badani wyrazili zdanie, że widok osób pijących lub awanturujących się pod wpływem alkoholu jest zdecydowanie rzadszy biorąc pod uwagę ostatnie lata. Ponadto według całej grupy ankietowanych rzadsze są też przypadki rozstrzygania spraw przez alkohol np. płacenie alkoholem. Zdaniem 81% mieszkańców zmniejszyło się też spożywanie alkoholu przez dorosłych oraz nieletnich, choć 19% uważa, że utrzymuje się ono na podobnym poziomie. Mieszkańcy zostali poproszeni o ocenę zmiany w zakresie kultury picia alkoholu. Spośród mieszkańców 72% badanych uważa, że kultura picia alkoholu uległa poprawie w ostatnich latach w Polsce. Za ledwie 2% jest zdania, że kultura spożywania napojów alkoholowych pogorszyła się na przestrzeni ostatnich lat, a 26% respondentów uważa, że pozostała na niezmiennym poziomie.

Deklaracje badanych mieszkańców gminy Siemkowice dotyczące aktualnych zachowań związanych ze spożywaniem alkoholu wskazują, że alkohol jest obecny w życiu badanych, lecz częstotliwość jego spożywania jest najczęściej okazjonalna. Okazuje się, bowiem, iż najliczniejsza grupa – 51% ankietowanych spożywa napoje alkoholowe okazjonalnie, średnio kilka razy w roku. Kolejno 2% ankietowanych pije każdego dnia, a 3% deklaruje, że spożywa napoje alkoholowe raz w tygodniu. Raz na dwa tygodnie ma styczność z alkoholem 2% badanych, a 7% raz w miesiącu. Pozostałe 35% mieszkańców deklaruje abstynencję. Uwzględniając płeć respondentów, zarówno kobiety (54,79%), jak i mężczyźni (40,74%) najczęściej odpowiadali, że piją alkohol okazjonalnie.

Oceniając z perspektywy czasu swój pierwszy kontakt z alkoholem – mieszkańcy najczęściej wskazują, wiek pomiędzy 16 a 18 rokiem życia jako najczęstszy moment jej rozpoczęcia. Tę odpowiedź wybrało 51% badanych. Wskazało go 49,32% kobiet oraz 55,56% mężczyzn. Pomiędzy 18 a 21 rokiem życia inicjację alkoholową rozpoczęło 34% osób biorących udział w ankiecie. 12% odpowiedziało, iż nie pamięta wieku rozpoczęcia inicjacji alkoholowej,

a 3% badanych deklaruje, że miało styczność z alkoholem pomiędzy 13 a 15 rokiem życia. Nikt z ankietowanych nie odpowiedział, że moment inicjacji alkoholowej przypada poniżej 13 roku życia oraz powyżej 21 roku.

W odpowiedzi na pytanie odnośnie rodzaju spożywanego alkoholu respondenci najczęściej wskazywali wino – 26% badanych, kolejno drinki - 20%. 10% twierdziło, że jest to piwo i tyle samo procent wskazało na wódkę. Pozostałe 34% respondentów deklarowało abstynencję. Analizując to pytanie z uwzględnieniem płci respondenta widzimy, że preferencje co do rodzaju spożywanego alkoholu są wtedy różne. Kobiety najczęściej (35,62%) zadeklarowały, że spożywają wino, natomiast mężczyźni, wybierali zdecydowanie częściej piwo – 37,04%.

Kolejno w kwestionariuszu pojawiło się pytanie odnośnie znajomości osób nadużywających alkohol w środowisku badanych. Niestety otrzymane wyniki są niepokojące, gdyż 69% mieszkańców z gminy deklaruje, że zna w swoim środowisku takie osoby. Pozostałe 31% twierdzi, iż takich znajomości nie ma. Dobrym sygnałem są wyniki obrazujące wiedzę, mieszkańców dotyczącą szkodliwości alkoholu zawartego w piwie, winie i wódce. Spośród badanych 85% potwierdza fakt, iż alkohol zawarty w piwie czy winie jest tak samo szkodliwy jak ten zawarty w wódce i innych wyżej procentowych alkoholach. Kolejne 12% nie ma zdania na ten temat, a zaledwie 3% uważa, że alkohol zawarty w piwie czy winie jest mniej groźny.

Zdecydowana większość, bo 96% mieszkańców deklaruje, że zna ogólne konsekwencje zdrowotne picia alkoholu. Pozostałe 4% ankietowanych potrafi powiedzieć jaki wpływ ma alkohol na poszczególne funkcje organizmu. Nikt z ankietowanych nie odpowiedział, że nie zna tych konsekwencji.

Ponadto mieszkańcy zapytani o opinię na temat dostępności alkoholu uważają w 78%, że nie należy podnosić wartości dolnej granicy wieku dostępności alkoholu. Kolejno 18% badanych jest zdania, że alkohol powinien być dostępny od 20 roku życia, a w 4 %, że wiek 21 lat jest tym odpowiednim. Co więcej większość ankietowanych (85%) uważa, że dostęp do alkoholu powinien być kontrolowany, 6% mieszkańców wyraża zdanie przeciwne. Pozostałe 9% nie ma zdania w tym temacie.

Na terenie Gminy Siemkowice, w miesiącu sierpniu 2018 r., przeprowadzono kampanię informacyjną, skierowaną do sprzedawców napojów alkoholowych. Kampania składała się z dwóch części: audytu punktów sprzedaży i szkolenia sprzedawców indywidualnie w miejscu prowadzenia sprzedaży.

Audyt przeprowadzono w 15 punktach sprzedaży napojów alkoholowych. Wśród audytowanych punktów w każdym widoczne były odpowiednie informacje dotyczące szkodliwości spożywania alkoholu oraz informacje mówiące o zakazie sprzedaży alkoholu nieletnim. w żadnym z punktów trener nie zauważył osób spożywających alkohol na terenie sklepu. w audytowanych punktach trener nie dostrzegł osób niepełnoletnich sprzedających lub podających alkohol.

Szkolenie sprzedawców przeprowadzono w 15 punktach sprzedaży alkoholu. We wszystkich punktach szkolenie przebiegało standardowo. w ramach spotkania poinformowano nt. kar wynikających z obowiązujących przepisów oraz udzielono porad dotyczących asertywnej sprzedaży alkoholu. Celem realizowanego szkolenia, było zwrócenie uwagi sprzedawców, że dorosły wygląd nie oznacza pełnoletności upoważniającej do zakupu napojów alkoholowych. Dodatkowo sprzedawcy otrzymali ulotki informacyjne z dostępem do platformy internetowej, na której umieszczone są dla nich ważne informacje, aby mogli na bieżąco uzupełniać swoją wiedzę i pozbyć się wątpliwości, jak stosować obecne prawo. Otrzymali również zaświadczenie ukończenia kursu.

ROZDZIAŁ II

CELE, REALIZATORZY, ZASADY I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Cel główny

Celem głównym Programu jest ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających nadużywania napojów alkoholowych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Siemkowice oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

Cele szczegółowe

Gmina Siemkowice prowadzi działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, które obejmują następujące przedsięwzięcia:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, a w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Realizacja powyższych zadań w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych odbywać się będzie w formach ciągłych i doraźnych.

I. Pomoc terapeutyczna i rehabilitacyjna dla osób uzależnionych od alkoholu:

- 1) zadbanie o dostępność terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia dla mieszkańców gminy;
- 2) nawiązanie współpracy z Poradnią Odwykową i Klubem Abstynenta w Pajęcznie w zakresie udzielania fachowej pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 3) monitorowanie problematyki alkoholowej na terenie gminy;
- 4) zwiększenie skuteczności oddziaływań indywidualnych na kierowanie osób uzależnionych w celu podjęcia leczenia dobrowolnego.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- 1) prowadzenie rozmów z osobami, u których występuje problem alkoholowy oraz podejmowanie działań zmierzających do poddania się tych osób leczeniu;
- 2) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, szczególnie wobec osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny;
- 3) udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom z problemami alkoholowymi;
- 4) pomoc rzeczowa lub finansowa dla dzieci z rodzin alkoholików udzielana przez GOPS;
- 5) dofinansowanie obozów dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym prowadzonych według określonego programu terapeutycznego przez specjalistów w zakresie terapii uzależnienia od alkoholu.

III. Wspieranie placówek oświatowych w prowadzeniu profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży:

- 1) organizowanie i finansowanie szkolnych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz programów w zakresie czasu wolnego (zajęcia pozalekcyjne, wycieczki, kolonie „zielone szkoły”, mitingi sportowe itp.);
- 2) organizowanie konkursów o tematyce związanej ze szkodliwością i skutkami ubocznymi nadużywania alkoholu (zakup nagród indywidualnych i zbiorowych);
- 3) organizowanie odczytów, prelekcji;
- 4) zakup i dystrybucja materiałów informatyczno-edukacyjnych (np. broszury, ulotki, książki) dla instytucji i organizacji współpracujących z Gminną Komisją ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, np. ośrodek pomocy społecznej, szkoła, parafia, ośrodek zdrowia, przedszkole;
- 5) zakup pomocy dydaktycznych, sprzętu i wyposażenia niezbędnych do placówek oświatowych prowadzących programy profilaktyczne.

IV. Wspomaganie działalności świetlic wiejskich, instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych:

- 1) finansowanie konkretnych, opisanych w ofercie składanej do gminy, przedsięwzięć z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych realizowanych przez instytucje i organizacje pozarządowe;
- 2) finansowanie szkoleń przedstawicieli społeczności lokalnych zaangażowanych w działania profilaktyczne i naprawcze oraz członków Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 3) sfinansowanie lub dofinansowanie zakupu materiałów i sprzętu niezbędnego do realizacji programu realizowanego przez instytucje, stowarzyszenia oraz środowiska wzajemnej pomocy w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Mogą to być działania związane z: *profilaktyką i pracą z grupami ryzyka, przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, rehabilitacją osób uzależnionych i ich rodzin.*

V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i art. 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego:

1. Podejmowanie interwencji w przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych.

VI. Realizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Siemkowicach.

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Siemkowicach, działająca w oparciu o Regulamin Organizacyjny określający zasady funkcjonowania;
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej – jednostka budżetowa Gminy Siemkowice – w zakresie koordynowania Programu;
3. Inne podmioty, którym zalecane są poszczególne zadania Programu.

W szkołach w ramach systemu oświaty prowadzona jest profilaktyka uniwersalna, wdrażane są także programy wczesnej interwencji dla rodziców. Przy prowadzeniu działań profilaktycznych oraz interwencyjnych, szkoły współpracują z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi. Instytucje i organizacje pozarządowe realizują pozalekcyjne, środowiskowe programy dotyczące profilaktyki uzależnień, adresowane głównie dla dzieci i młodzieży.

VII. Przepisy ogólne.

1. Źródłem finansowania zadań Programu ustawowo są środki finansowane z budżetu Gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Wyłącznym dysponentem środków finansowych w rozdziale 85154 *Przeciwdziałanie alkoholizmowi*, jest Wójt Gminy Siemkowice.

2. Kwota ogólna zaplanowana na 2019 rok na realizację działań wynosi 41.800,00 zł. Środki finansowe, przeznaczone na wynagrodzenia oraz koszty związane z pracą komisji (delegacje, materiały biurowe, usługi) członków Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz kadry niezbędnej dla realizacji programu pochodzą z funduszu utworzonego dla rozwiązywania problemów alkoholowych w Gminie Siemkowice.

3. Za udział w pracach komisji członkowie otrzymują zryczałtowane wynagrodzenie w wysokości 100 zł brutto. Podstawę do wypłacenia wynagrodzenia stanowi podpis złożony na liście obecności z posiedzeń Komisji.

4. Ponadto przewiduje się zwrot kosztów za użycie własnego środka transportu w związku z czynnościami na rzecz pracy w GKRPA (m.in. w związku z kontrolą punktów sprzedaży napojów alkoholowych, uczestnictwem w szkoleniach, uczestnictwem na posiedzeniach sądu w przedmiocie zobowiązania do leczenia odwykowego). Zwrot kosztów przejazdu następować będzie na podstawie polecenia służbowego – delegacji, wydanej przez Wójta Gminy Siemkowice, potwierdzonego przez instytucję, do której został oddelegowany członek GKRPA. Zwrot kosztów naliczany będzie według następującej zasady: 1) 0,40 zł dla samochodu o pojemności skokowej silnika do 900 cm³ za przejechany kilometr; 2) 0,70 zł dla samochodu o pojemności skokowej silnika powyżej 900 cm³ za przejechany kilometr.